

Voorwoord

Beste leden,

Op het moment van schrijven is het nog augustus en nog steeds zomer. We kunnen terugkijken op een zomer met overwegend heerlijk weer, die wel wat (te) droog was. Dat laatste merk je aan de bomen die nu al blad laten vallen. Zo gaan we dan toch weer richting herfst. Dit betekent ook dat de blik wat meer naar binnen gaat.

In het bestuur, ook landelijk denkt men na over de toekomst van 'Groei & Bloei' en hoe die zo goed mogelijk past bij wat de leden graag willen. Als jullie leuke ideeën hebben, horen we die graag!

Hebben jullie al eens op onze Instagram- of Facebook-pagina gekeken? Met de mooie foto's en filmpjes en met het nieuwe programma hopen we dat je alweer zin krijgt in het nieuwe seizoen. In deze nieuwsbrief vind je ons programma voor de winter, we hopen jullie in het komende 'binnen seizoen' weer bij de verschillende activiteiten te mogen ontmoeten.

Namens het bestuur,
Marijke Broekema-de Jong

Agenda activiteiten NO-Friesland

- * April-september Tuinliefhebbersclub
- * September-november lessen Bloemschikken
- * 20 september Excursie De Boschhoeve en de Hessenhof Gelderland
- * 27 september Plantjeruil
- * 6 oktober Workshop bollenmand
- * 13 oktober Lezing Wiecher Huisman "Bijzondere planten geschikt voor onze tuinen"
- * 17 november Lezing Hans van Wieren "Trendy tuintoppers anno nu"
- * 15 december Lezing Gerard van Buiten "Geschiedenis en verspreiding van stinzenplanten"
- * 9 februari 2026 Jaarvergadering met aansluitend lezing "Inheemse planten en biodiversiteit"
- * 30 maart (of 6 april) Lezing "Verrassing uit eigen gelederen"

Programma lezingen

- Onderwerp:** 'Bijzondere planten geschikt voor onze tuinen', lezing door Wiecher Huisman
Wanneer: Maandag 13 oktober 2025
Waar: Dorpshuis "De Nije Warf", Foarwei 31A, 9113 PA Wâlterswâld
Aanvang: 19.45 uur
Entree: Entree is €3,50 (niet leden € 5,50). Dit is inclusief een kopje koffie of thee. Tevens vindt daar een verloting plaats. De loten zijn bij binnenkomst verkrijgbaar

Wiecher Huisman Tuinontwerp & Advies Gieterweg 11a 9462 TC Gasselte

Wiecher Huisman 'bijzondere planten geschikt voor onze tuinen'

In de lezing vertelt Wiecher Huisman over zijn dromen om karakteristieke planten van de gematigde streken in zijn projecten te gebruiken.

In zijn lezing neemt Wiecher ons mee naar allerhande landschappen waar planten en vooral bomen zich in hun natuurlijke omgeving tonen. Die beelden roepen dromen op om de sfeer van die landschappen om te zetten in sfeervolle, natuurlijke, onderhoudsvriendelijke en exclusieve tuinen. In de ontwerpen zult u niet snel het standaard assortiment vinden, zoals u dat aantreft bij tuincentra en andere plantenleveranciers. Wiecher maakt ons er graag van bewust dat er andere, fraaiere soorten zijn met vaak veel betere eigenschappen.

We zien de bomen en planten toegepast met oog voor allerhande details van de plant. Dat wordt zichtbaar in een aantal projecten van de hand van Wiecher en aan de ontwikkeling van de plant in het

arboretum "Arcadië". Om de juiste sfeer te kunnen creëren gebruikt hij graag een grote diversiteit aan planten en als het kan al in een redelijk uitgegroeide vorm. Dat betekent een zoektocht bij een groot aantal kwekers in binnen- en buitenland. Bloeiende Rhododendrons en Azalea's in het voorjaar, zoet geurende rozen in de zomer, verstilling aan het water, kleurenpracht in de herfst, rijp op de grassen in de winter, de tuinen stralen ieder seizoen een andere sfeer uit, die past bij de tijd van het jaar.

Maar wel: met natuurlijke vormen en in een rustieke sfeer. Het is belangrijk dat in de tuinen alle seizoenen optimaal tot hun recht komen. Net zoals in de natuur.

Arboretum Arcadië

Aan de oude weg tussen het Drentse Gieten en Gasselte ligt Wiechers arboretum "Arcadië". De planten / collectietuin is sinds 2007 in ontwikkeling en is een halve ha groot. Het arboretum is een compositie van algemeen en zeldzaam voorkomende bomen, heesters, rododendrons en coniferen met op de vele schaduwrijke plaatsen bijzondere vaste planten, grassen en varens.

En het is niet een willekeurige verzameling van planten, maar geeft een indruk waar Wiecher graag mee werkt op zijn projecten. Uiteraard worden er voor hem ook onbekende planten en nieuwigheden toegepast om deze beter te leren kennen om er later mee te kunnen componeren.

Telefoon: +31(0)620422438 e-mail: info@wiecherhuisman.nl website: www.wiecherhuisman.nl

Onderwerp: 'Trendy tuintoppers anno nu', lezing door Hans van Wieren

Wanneer: Maandag 13 oktober 2025

Waar: Dorpshuis "De Nije Warf", Foarwei 31A, 9113 PA Wâlterswâld

Aanvang: 19.45 uur

Entree: Entree is €3,50 (niet leden € 5,50). Dit is inclusief een kopje koffie of thee. Tevens vindt daar een verloting plaats. De loten zijn bij binnenkomst verkrijgbaar

Trendy Tuintoppers

Jaren geleden was het uitsluitend mogelijk om mooie tuinfoto's zelf te maken van eigen tuin of tuinen in de buurt. Uiteraard ook via een tuin vriend of vriendin die toevallig deze mooie tuinen bezocht hadden.

Tegenwoordig komen de tuinen en mooie/speciale planten dagelijks op je computer en mobieltje voorbij door onder andere Facebook en Instagram.

Ook tuinplanten die in de zuidelijke delen van Europa gewoon buiten als vaste planten groeien en die wij hier alleen kennen als kuipplanten zien we op deze manier steeds vaker. Niet al deze planten zijn geschikt voor onze Nederlandse tuinen en balkons.

In de lezing Trendy Tuintoppers zien we veel hedendaagse vaste-en eenjarige planten. Sommige zijn erg trendy maar niet sterk. Gelukkig zijn er ook genoeg tuintoppers .

Elke plant en elke kleur geeft een specifieke sfeer aan je tuin.

In de 2x 45 minuten lezing staan we kort – maar soms uitgebreid stil bij een groot aantal trendy tuintoppers en hun eigenschappen.

Over alle planten is wel iets te melden. Zijn het blijvertjes of zijn het kortlevende vaste planten of misschien zelfs "plofplanten".

Tuinliefhebbersclub afdeling Groei & Bloei NO-Friesland

Tuinliefhebbersclub afdeling Groei & Bloei NO-Friesland

Afgelopen zomer hebben vijf leden van onze vereniging hun tuin opengesteld en konden we genieten van deze prachtige tuinen, waarbij de eigenaars met veel enthousiasme tekst en uitleg gaven. Natuurlijk ging ook bij hen niet alles goed. Door de vele zon uren verdroogden planten, gelukkig kwam er ook regen. En met die regen ook de grote vijand van iedere tuinliefhebber: de slakken.

Meestal herstelt de tuin zich goed en nu kunnen we genieten van de herfstkleuren die nu tevoorschijn komen. Denk je nu mijn "tuin geheimen" wil ik wel delen met anderen?

Dan kan dat op de volgende manier:

Je wilt je tuin openstellen: stuur dan een mailtje naar janeniepie@live.nl. Geef in de mail datum en tijdstip van openstelling door, het adres van de te bezoeken tuin en telefoonnummer zodat ik bij vragen kan bellen. Je bent natuurlijk geheel vrij wat betreft tijdstip van openstelling.

Wil je middag of avond. Aan jou de keus. Denk je mijn tuin is niet zo groot? Misschien kun je de openstelling combineren met tuinen van andere leden in je omgeving.

Uitnodiging voor bezoek:

De volgende stap is dat liefhebbers die zich hebben aangemeld om de opengestelde tuinen te bezoeken bericht krijgen.

Wil je op de mailing lijst? Stuur dan een mailtje met je naam en contact gegevens naar het volgende mailadres: janeniepie@live.nl

Als iemand zijn tuin openstelt krijg je een mailtje met informatie over datum, tijd en plaats. Op deze manier kunnen we als leden de contacten onderhouden ook buiten de ledenavonden en de reisjes.

Heb je je vorig jaar aangemeld om je tuin open te stellen of voor tuin bezoek hoeft je je niet opnieuw aan te melden.

Groet, Iepie de Jong

Workshop bollenmand

Onderwerp: Bollenmand

Wanneer: Maandag 6 oktober 2025

Waar: Tuincentrum de Triemen, De Triemen 5A 9296 MB Triemen

Aanvang: 19.30-21.30 uur

Kosten: De kosten zijn incl. koffie, thee of chocolademelk en wat lekkers €35,00, niet-leden €37,50. Dit is inclusief een terracotta pot, bollen en grond.

Neemt u zelf een mand of grote pot mee, dan is het €30,00, niet-leden €32,50

Ben jij op zoek naar een leuke workshop en een mooie en langbloeiende bollenmand voor het voorjaar? Dan hebben wij iets leuks voor jou! We bieden namelijk de mogelijkheid om samen een bollenmand te maken op de gezellige locatie van kwekerij de Triemen.

Onze mand is gevuld met meer dan 100 bloembollen van verschillende soorten, zoals Cheerfulness, Early Sunlight, Concerto, Tarda en meer. Daarnaast zullen er ook langbloeiende viooltjes bovenop de mand worden geplaatst. Het resultaat is een kleurrijke en vrolijke bollenmand waar je van oktober tot juni van kunt genieten.

Het leuke aan deze workshop is dat je alle hulp en uitleg krijgt die je nodig hebt en dat je in de pauze kunt genieten van een heerlijk kopje koffie of thee met een stuk cake. De mand wordt gevuld volgens het sandwich- of lasagnesysteem, waarbij we steeds een aantal bollen in een laag plaatsen en daarop een laag potgrond. Op dezelfde manier worden de volgende lagen geplaatst totdat we bij de bovenste laag viooltjes komen.

Het is geweldig om te wachten op de eerste tekenen van de lente, waarbij de mooiste bloemen wekenlang tevoorschijn komen. Vanaf februari tot juni kunt u genieten van bloeiende bloembollen. Na het voorjaar kun je de mand gebruiken voor eenjarige planten zoals het luciferplantje of Bacope. En in de herfst zet je de bollenmand weer buiten en plant er een paar leuke viooltjes bij om het opnieuw te laten beginnen.

Onze voorgaande workshops waren zeer succesvol en gezellig, waarbij we veel tips en weetjes hebben gedeeld. Doe mee en creëer jouw eigen unieke bollenmand vol met vrolijke voorjaarsbloeiërs! Uiteraard ook heel leuk om 2 te maken. Een voor je zelf en een voor...

De workshop vindt plaats op maandag 7 oktober om 19.30 uur in Tuincentrum en kwekerij De Triemen, Triemen 5A, 9296 MB Triemen.

De kosten bedragen €37,50, voor Groei&Bloei leden is het €35,00
 Men kan zich opgeven bij Romkje de Hoop via workshop@detriemen.com of via telefoonnummer 0511-441562

Plantenruilmarkt

Op zaterdag 27 september 2025 is het weer zover: [plantenruilmarkt!](#) Voor leden, van leden. Dit is de tijd om te groot geworden planten te scheuren en uit te delen. De plantenmarkt is ook de plek om je overschot aan zaailingen kwijt te raken of om je zaden te ruilen. Niet alleen vind je hier vast een paar mooie aanwinsten voor je tuin. Er is ook ruim gelegenheid voor een praatje met andere tuinliefhebbers, met een bakje koffie erbij. We houden de Plantenruilmarkt altijd op een locatie die zelf al de moeite waard is!

Kom je ook? Koffie en thee staan klaar!

De ruilmarkt is bij: Durk en Eelkje Postma, Foarwei 38, Driezum. Welkom van 10.00-12.00 uur. Er zijn een aantal parkeerplekken, ook mag u bij de buurman parkeren. Is het vol? Dan graag parkeren aan de Foarwei!

Bloemschikken

Als er leden zijn die interesse hebben om dat te gaan doen, kunnen zij zich daarvoor aanmelden bij Groei & Bloei Drachten. De bloemschiklessen van seizoen 2025 afdeling Drachten beginnen weer in september!

Basis bloemschiklessen

Lijkt het je leuk om te leren bloemschikken en met bloemen en groen creatief bezig te zijn?

Tijdens deze bloemschiklessen leer je nieuwe technieken o.l.v. Melissa Smedes, een ervaren bloemschikdocent. Samen met de andere deelnemers leer je van alles over bloemen en hoe je b.v. een goed boeket schikt en/of zelf een mooi bloemstuk maakt.

Bloemschiklessen voor gevorderden zijn geschikt voor cursisten die al enigszins bekend zijn met het bloemschikken. Docent is Pietsje Veenstra. Lijkt het je leuk om het bloemschikken weer op te pakken, dan is dit jouw kans!

De lesavonden zijn op 2 en 30 september, 21 oktober, 11 en 25 november en worden gegeven in het MFC de Wier in Ureterp aan de Telle 21. Elke avond begint op 19.30 uur. De kosten voor leden zijn €52,50 en voor niet-leden €67,50 per 5 lessen incl. koffie/thee. Voor meer info/of aanmelden kun je contact opnemen met Martje Borger, bloemschikcoördinator. Tel. 06-82243411 of per mail: mjborger@delta.nl

Tuinen struinen 2025, excursies

Samen een dagje tuinen en kwekerijen bezoeken

Na onze succesvolle en gezellige excursies van afgelopen jaar gaan we op 20 september naar een mooie tuin en kwekerij in Gelderland.

Het is de bedoeling om met een aantal auto's samen een dag op stap te gaan. Afhankelijk van de situatie bezoeken we 2 en/of 3 tuinen/kwekerijen. Het liefst in combinatie met een ontvangst of rondleiding of eenvoudige lunch. Bij voldoende belangstelling gaan deze excursies door.

We vertrekken samen vanaf een van tevoren afgesproken punt met eigen auto's, waarbij we zoveel mogelijk de deelnemers laten carpoolen.

Het is de bedoeling om 's ochtends tussen 8.30 en 9.00 uur te vertrekken en tussen 17.00 en 17.30 uur weer terug te zijn. De genoemde kosten zijn inclusief carpoolkosten. Wil je op de dag zelf de kosten van de excursie contant betalen bij Tineke? Alvast bedankt!

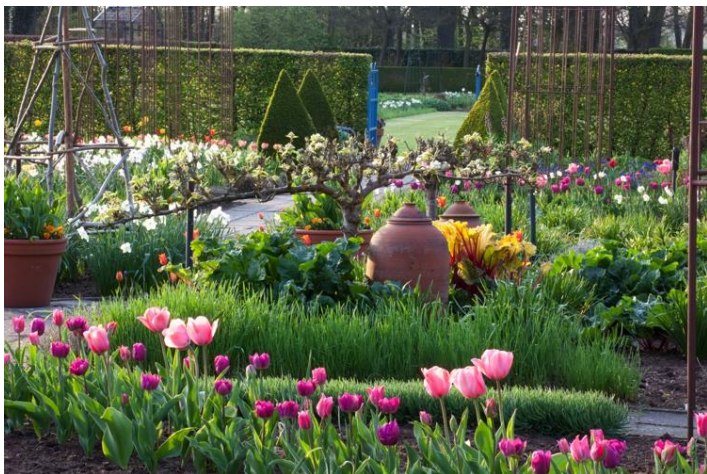
Geïnteresseerden kunnen zich voor de afzonderlijke dagtochten telefonisch opgeven bij Tineke Adema- Speelman, tel. 06-23124767 of e-mail: tinekeadema@hotmail.com. Graag willen we bij jouw aanmelding je naam, woonplaats, email-adres en telefoonnummer weten maar ook of je bereid bent zelf te rijden en (hoeveel) gasten je mee kunt nemen.

De excursiecommissie,
Yda van der Wal en Tineke Adema- Speelman

Excursie De Boschhoeve en de Hessenhof op 20 september

Kwekerij en Tuin De Boschhoeve

Te midden van weidse landbouwakkers en enorme loofbomen ligt achter de oude boerderij een grote gevarieerde boerderijtuin met kleurrijke zomer- en herfstborders, schaduwlaantje en boomgaard met voorjaarsbollen. De verrassing is de decoratieve inspirerende moestuin waar bijzondere groentes zijn gecombineerd met bloemen, waaronder veel (zomer)bollen.

In de kwekerij bestaat ons assortiment uit stoere en makkelijke planten die we ook in eigen tuin hebben toegepast. In de moederplantenbedden is goed te zien hoe planten

uitgroeien. Naast vaste planten zijn we dol op bollen; van sneeuwklot tot dahlia, op onze website vind u plantenlijsten. Daarnaast is in het zomerseizoen ook onze prachtige pluktuin open.

De grote landbouwschuur herbergt de tuinwinkel, theeschenkerij en brocanteafdeling. In de theeschenkerij ontvangen we regelmatig groepen en worden verschillende workshops georganiseerd. Daarnaast kennen veel mensen ons van de jaarlijks terugkerende tuin & plantenactiviteiten waarvan het Sneeuwklotjes feest wel het bekendst is.

Dit alles is mede mogelijk door de inzet van vele vakbekwame en enthousiaste vrijwilligers. Hartelijk welkom op onze kwekerij en in de tuin!

[De Hessenhof](#) staat sinds jaar en dag bekend om het onvergelijkbaar sortiment aan vaste planten. Tussen beukenhagen en eikenwallen ligt een prachtige beschutte kwekerij waar je uren rond kunt dwalen. Een bezoek aan de kwekerij is erg de moeite waard. Bezoekers zijn altijd opgetogen over de sfeervolle intieme plek waar je urenlang op ontdekkingstocht kunt gaan. Want alle moederplanten staan hier uitgeplant en dat kunnen wel 7000 verschillende soorten zijn. Er bloeit dus altijd wel wat. Een unieke verzameling die bezoekers uit heel Europa trekt. En altijd kunt u bij ons terecht om uw vragen te stellen of even in de gezellige kwekerijschuur een kop koffie te drinken. We

horen vaak dat de kwekerij een fijne plek is, een soort oase, waar je je heel behaaglijk kunt voelen tussen alle hoge hagen, ver weg van de drukte van de buitenwereld. Ooit kwam er eens een mevrouw na een lange reis de kwekerij oplopen en zei: "Dan ben ik nu in het

paradijs," we werden er stil van.

Zo kunnen planten ons nog steeds beroeren en als je er eenmaal door geraakt bent dan gaat dit nooit meer over.

Wij houden vooral van botanische soorten. Dat zijn planten die als zodanig in de natuur voorkomen en waar niet aan gesleuteld of veredeld is. Dat kunnen wilde planten uit Nederland zijn, maar net zo goed planten uit de bergweides van Midden-Europa of mooie Amerikaanse prairieplanten die vaak net zoveel of soms zelfs meer insecten trekken.

Verder, en dat zit in de genen van de kwekerij, kweken we vanwege de droge Veluwe zandgrond (het grondwater zit hier 15 meter diep) heel veel droogtebestendige planten. Dat komt goed uit nu de zomers steeds warmer en droger worden. Schaduwplanten en varens blijven ons bekoren. Ze groeien vaak langzaam, maar heb je ze eenmaal dan gaan ze een leven lang mee. We hebben ze in een grote verscheidenheid.

Natuurlijk laten we de nieuwste rassen niet links liggen. Daar zijn we veel te veel plantenmensen voor.

Maar we nemen nieuwe rassen enkel op in ons sortiment als we ervan overtuigd zijn dat de nieuwe selectie echt veel beter is. Heel vaak is er een oud, vergeten ras, wat vrij vermeerderbaar is en niet onderdoet voor de nieuwe gepatenteerde cultivar.

Tenslotte en dat moet u ons maar niet kwalijk nemen, kweken we ook liefhebbersplanten. Dat zijn planten die je bijna nergens anders vindt omdat ze gewoon zeldzaam zijn of alleen maar op specifieke standplaatsen groeien.

Vertrek: 8.00 uur, eindtijd ± 18.00 uur

Kosten: +/- €40,00 (is inclusief entrees, evt. rondleiding, koffie/thee met wat lekkers, en carpoolkosten). Overige kosten zijn voor eigen rekening. Lunch: ieder neemt zijn/haar eigen lunchpakket mee.

Aanmelden: U kunt zich t/m 10 september aanmelden bij Tineke Adema- Speelman, tel. 06-23124767 of e-mail: tinekeadema@hotmail.com voor de excursie op 20 september.

Tip

[Welk type tuinier je ook bent](#), de gieter van Groei & Bloei past altijd bij je 😊

Word je nu lid, dan krijg je er eentje cadeau bij je lidmaatschap!

Handige en stijlvolle gieter. De gieter is gemaakt van stevig staal, klassiek om te zien, degelijk in gebruik. Met een inhoud van 5,5 liter is hij groot genoeg om lekker door te werken, maar nog steeds handzaam. De lange tuit reikt moeiteloos tot achterin de border of tot het verste hoekje van de kas. T.w.v. € 35,-.

Naast dat je een mooi magazine ontvangt, hoor je dan ook bij de grootste tuin community van Nederland en Vlaanderen, kun je meedoen met leuke activiteiten én advies krijgen voor jouw tuin.

Meer weten over deze actie? [Klik hier](#) 😊

Wist u dat...

Heeft u een nieuw emailadres? Wilt u dit dan doorgeven aan Romke Sibma van de ledenadministratie. Email: ? Alvast bedankt!

Website en Social media Instagram

Op onze website staan al onze activiteiten en nieuwtjes! <https://nofriesland.groei.nl>
Mocht u foto's of andere zaken op de website willen plaatsen dan kunt u contact opnemen met Johan Deinum: johandinum@gmail.com

Willie Wienia heeft een [nieuwe Facebookpagina aangemaakt voor onze vereniging](#). Heb je al een kijkje genomen? Wordt vriend en volg ons! Tip: deel het met je eigen vrienden...

Wil je hier ook iets plaatsen? Neem dan contact op met Willie Wienia: wwienia@live.nl

[Instagram Groei bloei nofriesland](#)

Eline heeft een Instagramaccount voor onze vereniging gemaakt. Heb je al een kijkje genomen? Wordt vriend en volg ons! Tip: deel het met je eigen vrienden...

Heb je foto's of een idee? Kun je het naar haar toesturen via het Instagramaccount [groei bloei nofriesland](#)

Bestuurssamenstelling en Activiteiten

Bestuur:

Functie	Naam	
Voorzitter	Marijke Broekema	marijkebroekema@hotmail.com
Secretaris	Romkje de Hoop	info@nofriesland.groei.nl
Penningmeester	Johan Deinum	johandeinum@gmail.com
Algemeen lid	Yda van der Wal	0519-561690
Algemeen lid	Willie Wienia	wwienia@live.nl

Taken:

Functie	Naam	
Ledenadministratie	Romke Sibma	r.sibma2@knid.nl
Redactie	Tineke Adema	tinekeadema@hotmail.com
Website	Johan Deinum	johandeinum@gmail.com
Social media	Willie Wienia	wwienia@live.nl
Notulist vergaderingen	Tineke van der Woude	t.vanderwoude88@gmail.com

Activiteiten

Activiteit	Naam	
Open tuinen	Marga Hoekman	M.hoekmanvanes@gmail.com
Workshops	Romkje de hoop	dehoop@romkje.frl
Excursies	Yda van der Wal	0519-561690
	Tineke Adema	tinekeadema@hotmail.com
Bloemschikken	vacant	
Tuinliefhebbersclubje	Iepie de Jong	janeniepie@live.nl
Plantenruilmarkt	Yda van der Wal	0519-561690
Lezingen	Fokke Zijlstra	fokkeztuinprojecten@gmail.com
	Marga Hoekman	M.hoekmanvanes@gmail.com
Instagram	Eline	